

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25CoCsp/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201004
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8822201004.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, A. B. X, XXX XX C., D., zapísaná v parížskom registri obchodu a spoločnosti pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpená: advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547 proti žalovanému: E. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX G. H. I., o zaplatenie 3 219,54 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 20.01.2023, č.k. 4Csp/43/2022-69, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie.
- II. Z a s t a v u j e konanie.
- III. Náhradu trov konania účastníkom konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.682,72 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.682,72 eur od 03. 08. 2019 do zaplatenia.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,62 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nesporne preukázané, že v zmluve je nesprávne uvedená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. h) citovaného zákona a to celková suma, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Pri prepočte výšky mesačnej splátky 55,57 eur a počte mesačných splátok, výsledná suma 5.334,72 eur nekorešponduje s celkovou čiastkou uvedenou v zmluve - 4.986,24 eur. Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o pôžičke, táto sa považuje za bezúčinnú a bez poplatkov v zmysle § 11, ods. 1, písm. b) citovaného zákona.

3. Súd taktiež dospel k záveru, že pri overovaní bonity žalovaného nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii údaje o výdavkoch žalovaného, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ

(žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalovaného). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa.

4. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciu cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti a ako vyplýva z okolností prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup právneho predchodcu žalobcu bol v tejto súvislosti iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Právny predchodca žalobcu vôbec nezisťoval výdavky žalovaného, napriek tomu poskytol žiadaný úver. Nezaujímal sa, aké má žalovaný výdavky na živobytie, a či teda mu zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. Napriek skutočnosti, že žalovaný uviedol, že býva v prenájme, právny predchodca žalobcu uviedol do kolónky „výška mesačných platieb“ 0,- eur. Podľa súdu teda nastala zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 2 vety druhej a tretej zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie teda uzavrel, že právny predchodca žalobcu v konaní nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu v spomínanom ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

5. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, súd priznal žalobcovi iba sumu 2.682,72 eur, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým čerpaným úverom vo výške 3.000,- eur a výškou splátok vykonaných žalovaným do dňa podania žaloby vo výške 317,28 eur. Z priznanej istiny súd postupom podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcovi aj požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.682,72 eur od 03.08.2019 do zaplatenia, ako požadoval žalobca v žalobnom návrhu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že žalobu v časti o zaplatenie úveru v sume 536,82 eur (čo predstavuje rozdiel medzi uplatnenou sumou vo výške 3.219,54 eur a priznanou sumou 2.682,72 eur s príslušenstvom zamietol ako nedôvodnú, keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6. Žalovaný sa proti tomuto rozsudku odvolal v celom rozsahu z dôvodu, že súd prvej inštancie žalobe vyhovel napriek tomu, že 04.01.2023 bol na jeho majetok vyhlásený konkurz a domáhal sa, aby sa napadnutý rozsudok zrušil. V odvolaní uviedol, že do konkurznej podstaty spadajú aj dlh voči žalobcovi, a teda malo byť konanie zastavené. Poukazoval na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

7. Žalobca odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu sa vyjadril tak, že berie vyhlásenie konkurzu na vedomie.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil podľa obsahu podania (§ 124 ods. 1 CSP) zákonom prípustný odvolací dôvod [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré nezistil, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba zrušiť [§ 389 ods. 1 písm. a) CSP] a konanie je nevyhnutné zastaviť (§ 391 ods. 1 CSP).

9. Odvolací súd z Obchodného vestníka zistil, že Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 04.01.2023, sp.zn. 200dK/379/2023, vyhlásil konkurz na majetok žalovaného, rozhodnutie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 9/2023 dňa 13.01.2023 pod K002408.

10. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

11. Podľa § 166a citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovom kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred

kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu. (ods. 1). Pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou. (ods. 2)

12. Podľa § 166b citovaného zákona, za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddĺženia sa považuje

- a) príslušenstvo pohľadávky, ktoré presahuje 5 % istiny pohľadávky za každý kalendárny rok existencie pohľadávky, na ktoré vznikol nárok pred rozhodujúcim dňom; za obdobie kratšie ako kalendárny rok zostáva vymáhateľná alikvotná časť príslušenstva, b) príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu,
- c) pohľadávka zo zmenky, ak bola podpísaná dlžníkom pred rozhodujúcim dňom,
- d) zmluvné pokuty a iné súkromnoprávne alebo verejnoprávne peňažné sankcie, kde povinnosť, ktorá zakladá právo uplatniť alebo uložiť takúto pokutu alebo sankciu, bola porušená pred rozhodujúcim dňom,
- e) peňažné pohľadávky, ktoré patria alebo patrili osobe spriaznenej s dlžníkom a vznikli pred rozhodujúcim dňom,
- f) trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára (ods. 1) Nevymáhateľnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na oddĺžením nedotknuté pohľadávky. (ods. 2)

13. Podľa § 166c ods. 1 citovaného zákona, oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky:

- a) pohľadávka veriteľa - fyzickej osoby, ktorú nenadobudol postúpením, prevodom alebo prechodom s výnimkou dedenia, ak takáto pohľadávka nebola prihlásená v konkurze z dôvodu, že veriteľ nebol správcom písomne upovedomený, že bol vyhlásený konkurz; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,
- b) pohľadávka z právnej pomoci poskytnutej dlžníkovi Centrom právnej pomoci v súvislosti s konaním o oddĺžení,
- c) zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,
- d) pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,
- e) pohľadávka dieťaťa na výživné vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,
- f) pracovnoprávne nároky voči dlžníkovi,
- g) peňažný trest podľa Trestného zákona,
- h) nepeňažná pohľadávka.

14. V zmysle § 167c ods. 3 in fine zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“), sa konkurz považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia v Obchodnom vestníku, k čomu v prejednávanej veci došlo 13.01.2023. Podľa § 167e ods. 1 ZKR je tým daný dôvod na bezodkladné rozhodnutie o zastavení konania, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze. Keďže pohľadávka, ktorá sa v prejednávanej veci uplatňuje, vznikla v dôsledku poskytnutia úveru v deň uzavretia zmluvného vzťahu (13.07.2018), je nepochybné, že ide o pohľadávku, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz. To potom podľa § 166a ods. 1 ZKR znamená, že takáto pohľadávka sa môže uspokojovať len v konkurze (alebo splátkovým kalendárom). Preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie konanie o žalobe bezodkladne zastaviť.

15. Súd prvej inštancie však namiesto toho, aby počas konania prihliadal na to, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 ods. 1 CSP), vo veci ďalej konal a o žalobe meritorne rozhodol napadnutým rozsudkom. V dôsledku toho zaťažil konanie vadou, ktorú nemožno odstrániť, a ktorá spôsobuje aj nesprávnosť napadnutého rozsudku.

16. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolanie žalovaného ako dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil. Pretože dôvod na zastavenie konania podľa § 167e ods. 1 ZKR naďalej trvá, odvolací súd zároveň konanie podľa § 391 ods. 1 CSP zastavil.

17. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a s analogickým použitím § 255 ods. 2 CSP, vychádzajúc zo situácie, že zákonným dôvodom zastavenia konania bola objektívna skutočnosť, vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného ako zákonný dôvod zastavenia konania, čím potom žiadnej zo strán sporu z procesného hľadiska nemožno pričítať zavinenie na zastavení konania, preto ani žiadna zo strán sporu nemôže mať právo na náhradu trov konania.

18. Senát prijal toto uznesenie pomer hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP). Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).